

**Formanden:** Det ærede 3die Medlem for 3die Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

**Rump:** Det ærede Medlem, som nu havde Ordet, (Dam), udlebede paa Grundlag af mine Bemærkninger om, at Folkeledere og Folketførere, i hvis Interesse det vilde være ikke at have Gendarmerinstitutionen, søgte at holde Ophidselsen mod denne vedlige, at jeg betragtede Gendarmeriloven som et Indlæg i den politiske Kamp, som et Led i den politiske Strid. Jeg maa have talt ganske mærkbarlig utydelig, naar han har kunnet faae det ud af mine Ord, og det forholder sig ingenlunde saa. Tværtimod, jeg haaber, at Gendarmeriinstitutionen længe skal overleve den politiske Strid, og skulde Forholdene stille sig saaledes, at det Parti, til hvilket det ærede Medlem hører, skulde komme til Regjeringen, kan jeg forsikre paa Forhaand, at jeg i min politiske Virksomhed ikke i mindste Maade vil føle mig generet af Gendarmeriinstitutionen i det ærede Partis Hænder. Maa jeg blot gjøre en lille Bemærkning endnu. Det ærede Medlem sagde, at jeg havde udledet af Brønderlevsaffæren, at Gendarmeriloven var paatrængende nødvendig. Det kunde jeg ikke godt gjøre, saasom Gendarmeriloven er et Aar ældre end Brønderlevsaffæren. Jeg anførte kun, at Brønderlevsaffæren viser, at Samfundsforholdene ikke mere ere nu som tidligere. Nu samler der sig let en meget stor Mængde Mennesker saa i den ene, saa i den anden Anledning, og Brønderlevsaffæren viser, at der kan komme enten af den ene eller den anden Grund Situationer, hvor Politistyrken maa være stærkere, end den kan være efter den nuværende Jurisdiktionsordning, naar den skal opretholde Ro og Orden.

**Madjen:** Jeg skal i Dag beslutte mig paa at tale meget kort, og jeg har saa meget lettere ved at gjøre det, som min ærede Sidesmand tilvenstre (Dam) har udtalt sig om det foreliggende Forslag paa en Maade, som jeg i alt Væsentligt billiger og tiltræder, og endelig ogsaa fordi jeg i de foregaaende Dage temmelig udførlig har talt om Provisoriernes Betimelighed, om deres paatrængende Nødvendighed osv., Bemærkninger som gjælde ogsaa dette Forslag, og dette Forslag i forøget Grad, fordi dette Provisorium fortrinnsvis, tror jeg nok, hidser og ægger. Det, som særlig har givet mig Anledning til at tage Ordet i Dag, er den Omtale af Brønderlevsaffæren, der særlig har fundet Sted i Dag, en Begivenhed, hvorpaa der ogsaa

er slaaet de foregaaende Dage. Jeg blev i Gaar — tror jeg nok, det var — afbrudt med Raabet: Brønderlev. Saa vidt jeg husker, talte jeg da om, at Befolkningen mindst af Alt tænkte paa at gjøre Oprør. I Dag er der faldet meget stærkt Udtryk om Brønderlevsaffæren og meget stærkt Udtryk om Vendelboerne, og der er derfor saa meget mere Grund for mig til at tage Ordet i Dag, som jeg er Vendelbo og kender Vendelboernes Sind og Tankegang meget godt. Jeg var ikke til Stede i Brønderlev og var altsaa ikke Die- og Drevidne til, hvad der foregik, men ikke desto mindre har jeg et Indtryk af, hvad der passerede, som jeg nok tror er tilforladeligt. Det er en stor, stor Misforstaaelse, hvis Nogen i den Begivenhed vil finde et Bevis paa oprørsk Sindelag, og ligeledes er det en stor Misforstaaelse, hvis Nogen i denne Begivenhed vil finde et Bevis paa Sindelag til at angribe Politiet, tværtimod er det en Kjendsgjerning, at netop mens Sammentødet var paa sit Høieste i Brønderlev, boiede man sig for det stedlige Politiet, vovede man sig for dette, og de ledende Mænd i denne Kreds, som vare til Stede paa Markedet, hjalp Politiet med at tilveiebringe Ro og Orden. Det mener jeg ikke vidner om, at Vendelboerne have i Sinds eller tænke paa nogenstunde at angribe Politiet. Der er i Befolkningen, som jeg tidligere har talt om, en temmelig stærk Gjæring, der gjærer i den en stærk og dyb Harme over Provisorierne. Denne Harme gjærer ogsaa stærkt oppe i Vendsyssel, og den gjælder fortrinnsvis Gendarmeriloven, fordi jeg nok tror, at den fortrinnsvis er den mest hidsende og æggende af de provisoriske Love, fordi disse Gendarmere ere et levende Vidnesbyrd om Provisoriet, et levende Vidnesbyrd om, at vi befinde os i en Tilstand, som et Medlem af den høie Regjering skal have betegnet som en Tilstand, der ligger langt uden for Grundlovens Forudsætninger, et levende Vidnesbyrd om, at man ikke respekterer Folkethingets Ret, at der lovgives mod Folkethinget, mod Folkethingets Vilde. Alt dette til sammen gjør, at Harmen er stærk og dyb og er stærkest og dybest hos de Alvorligste, hos de Brave og hos de Bedste. Jeg kan ikke tænke mig Andet, end at det er denne Harme, der har givet sig Udslag i Begivenheden i Brønderlev paa en Maade, som jeg beklager, og som jeg er sikker paa, at de allersleste af dem, som vare til Stede, beklage af deres ganske Hjerte. Jeg tror, at jeg, om jeg saa maa sige, kan føre det ærede Medlem, som sidder her foran mig (Høst) — endstjont han i Dag har talt stærkt Ord om Vendelboerne — til Vidne paa, at jeg aldrig har tilraadet den Slags